

[Else-Merete Ross.]

I 1946 begyndte staten at yde lån og støtte til størstedelen af byggeriet, men det væsentligste motiv var at forebygge en arbejdsløshed, som man frygtede, men som alligevel ikke indtraf. Man gav lån af statskassen til en lav rente og gjorde det derved muligt at holde et lavt lejeniveau. Alle partier stemte dengang derfor. Når vi fra radikal side i 1954 ønskede denne ordning ændret, var det, fordi statslånene på grund af prisniveauet havde fået et helt andet omfang end forudset og omfattede befolkningsgrupper, som det var urimeligt at støtte i det omfang, det skete.

I den udvikling, der er sket siden da, er vi kommet bort fra generelle tilskud til ejendommen og er gået over til individuelle tilskud til den enkelte boligtager. Synspunktet for os har været, at det offentlige skulle yde hjælp til de boligtagere, der virkelig havde hjælp behov. Ved at koncentrere hjælpen til disse mennesker ville de midler, man anvendte fra det offentlige ud fra en social betragtning, blive anvendt på den for de virkelig trængende mest fordelagtige måde. Dette sociale sigte oprettholder vi stadig.

Hvis vi får en almindelig boligtilskudsordning — som jeg indrømmer ikke er billig — mener jeg, at det offentlige erkender, at boligspørgsmålet er en samfundsopgave, men på den anden side også erkender, at samfundet kun har en forpligtelse over for de borgere, der ikke selv er i stand til efter at have anvendt en bestemt, rimelig del af deres indtægt til boligformål at klare den faktiske husleje.

De to foregående gange, lovforslag om boligfond har været til behandling, har det radikale venstre gjort gældende, at skulle man endelig gå med til en fast lav rente for tredjeprioriteter, burde det gælde for alt byggeri, ikke blot for det sociale byggeri. Hvis man som det ærede medlem ville nøjes med at tilgodese det sociale byggeri, ville man derved bidrage til et lavere huslejeniveau dér end i den øvrige boligmasse. Det anser vi for at være uheldigt, ikke mindst på et tidspunkt, hvor vi netop gennem forsøg på en normalisering af boligmarkedet ønsker at komme bort fra forskelle i huslejeniveauer, som ikke er

betinget af forskelle i boligernes brugs-værdi.

Vi har ligeledes de to foregående gange påpeget, at hvis man overfører store beløb til en boligfond, kommer disse midler til at mangle andre steder. Selv om vi betragter boligsektoren som en af de vigtigste, må vi være klar over, at de, som er beskæftiget i andre af samfundets sektorer, også vander sig under det høje renteniveau og vel med en vis ret kunne kræve, at de så også skulle have lån til en fast og lavere rente end markedsrenten. Jo flere der eventuelt skulle låne til en lavere rente, desto højere ville renten blive for dem, der stod uden for en sådan ordning.

Jeg ser da udmærket godt det besnærende i at kunne holde byggeriet uden for rentebevægelserne. Det permanente boligudvalg ville i så fald have det lettere i sine overvejelser og beregninger, men jeg kan ikke se det berettigede i kunstigt at gøre en vare billigere, end den faktisk er at fremstille. Derimod finder jeg det berettiget at hjælpe dem, der af økonomiske grunde ikke kan overkomme at betale den fulde pris. Uden at være økonom forekommer det mig ganske urealistisk i det lange løb at ville holde byggeriet helt uden for enhver sammenhæng med den øvrige økonomiske udvikling.

Når man ser på huslejeprisernes udvikling, synes jeg også man retfærdigvis må spørge sig selv, om den høje rente nu også er den eneste fordyrende faktor. Jeg ved godt, at det ærede medlem hr. Aksel Larsen selv har påpeget, at grundpriserne også spiller en fordyrende rolle. Vi kan desværre ikke komme bort fra, at i jo højere grad jord bliver en mangelvare, desto dyrere bliver den. I mit parti mener vi, at den form for kommunal grundskyld, vi nu har taget initiativ til, vil give kommunerne en mulighed for at påvirke grundpriserne, idet de selv kan bestemme grundskyldpromillen og også ad den vej fremme jordens byggemodning med en yderligere dæmpning af prisstigningstendenser til følge.

I sin fremsættelse sidste år havde det ærede medlem en oversigt over stigningen i grundpriser, materialer, byggeløn og finansieringsomkostninger. Jeg indrømmer naturligvis, at udgifterne til grund og